

Det er ligeledes vel at erindre, at der paa hviler Hertugdømmet Holsteen en ganske særlig Gjæld af 2,400,000 Rd. i Anledning af Kassebeviser, hvis Udstedelse af H. Majestæt er bleven billiget.

Den ærede Rigsdagsmand fremhævede slutteligen specielt et Beløb, der staaer i et noget andet Forhold end alle de øvrige, nemlig de betydelige Summer, der i Krigsaarene indkom ved frivillige Gaver fra Kongeriget, og hvoraf blandt andet 335,000 Rd. anvendtes til Anskaffelse af Geværer. Den ærede Rigsdagsmand sagde, at, hvis disse Penge ikke vare givne, da vilde derved den Kassebeholdning, som nu findes, være formindsket med et lige Beløb. Dette Sidste maa jeg dog erklære for høist tvivlsomt; thi, hvis Beløbet ikke var indkommet paa den angivne Maade, maatte jo Pengene kunne været skaffede tilveie paa mange andre Maader; det kunde saaledes f. Ex. vel have været, at et tilsvarende Krigsskattebeløb eller en anden Ddelse af Kongeriget var bleven saa meget større, saa at det i hvert Fald ikke kan siges at være saa aldeles afgjort, at Virkningen vilde have været den, at Kassebeholdningen var bleven mindre; men derhos maa jeg formene, at det er aldeles ugjortligt at oplyse, at Givernes Villie var en anden end den, som er fulgt ved Anvendelsen. Naar der blev givet til Afhjælpning af Fornødenheder for Armeen en vis Sum, og for denne anskaffet et vist Antal Geværer, saa troer jeg ikke, det stod klart for Nogen, at disse Geværer skulde til alle mulige Tider være Geværer for Kongeriget. Da der ikke er en særlig Armee for Kongerigt, saa vilde det jo have været høist besynderligt, om en saadan bestemt Opfattelse skulde have gjort sig gjældende. Jeg troer, — hvis man henseer til Tidspunktet, — det vistnok var fjært fra Nogens Tante, at disse Geværer ikke ogsaa skulde kunne tjene til Brug for Slesvig. I og for sig maa man vel rettest antage, at de bleve givne for Monarchiet og saaledes vilde det da heller ikke gaae an nu at reklamere, — thi det vilde være den Afgjørelse, der kunde tænkes mulig, — de $\frac{2}{3}$ af Geværerne. Jeg troer altsaa, at jo mere man fordyber sig i Betragtningen over disse enkelte Beløb, desto mere maa man erkjende,

at der i disse Forhold er Noget, som slet ikke gjør det muligt fuldstændigt efter visse oprindelige Principer at komme til en Fordeling, der endog kun tilnærmelsesviis kunde fordre at blive anerkjendt som retfærdig og billig. Men jeg gjentager gjerne, at Loven i og for sig ikke paa nogen Maade affjærer en saadan Fordeling, hvis den iøvrigt antages at kunne finde Sted.

Lehmann: Discussionen taften har omfattet to Punkter, som den ærede Finantsminister har gjort opmærksom paa ikke aldeles nødvendig hørte sammen. Den ærede Rigsdagsmand, som sidst talte, har gjort Forsøg paa i Tal at udtrykke det, som vi Alle have haft en meget bestemt Fornemmelse af, at Danmark i den forløbne Tid, især naar hensees til de vundne Resultater, ogsaa i finantstet Henseende er overmaade brostfalden, og at der paa en eller anden Maade maa forestaae en Dpgjørelse i saa Henseende. Det kan, ligesom det ikke foreligger, heller ikke ventes, at Nogen her vil kunne levere noget væsentlig Bidrag hertil; men jeg skal dog gjøre opmærksom paa, at de Bemærkninger, der bleve gjorte af den ærede Finantsminister, neppe alle ere syldestgjørende. Jeg troer f. Ex., at hvad der i Holsteen er blevet udredet til Dyrrets Fremme og Vedligeholdelse kan ganske vist for en legitim Regjering, efterat den har faaet Herredømmet i Holsteen, forsaavidt blive et Moment, som Bestatningsretten bliver upraktisk, hvor Skatteevnen ophører, og at altsaa de Udgifter, som ganske vist der ere tilveiebragte, kunne for en legitim Regjering have deres Betydning som en Formindskelse i Skatteevnen, hvorved jeg dog skal bemærke, at det ganske vist i fuldeste Maade er gaaet i Holsteen som i Danmark, at Skatteevnen paa ingen Maade er udtomt, og at der altsaa forsaavidt aldeles ikke fra denne Side er nogen Umulighed for Holsteen i at bære hvad der rettelig bør paalægges det. Betragtet altsaa som en Formindskelse i Holsteens Evne til at præstere, hvad det ved en retfærdig Dpgjørelse kunde blive lovligent tilpligtet at yde, kan det have sin Betydning; men jeg kan paa ingen Maade erkjende, at, fordi Be-